

Burgerschapsweek 2020

Les Middenbouw over gescheiden gezinnen

Inleiding

Van 18 tot 22 mei 2020 is de week van de burgerschap. Elk jaar staat een ander thema centraal. Dit jaar is het thema "Gezin". Steeds meer kinderen groeien in onze samenleving op in een eenoudergezin of in een zogenoemd 'gebroken gezin', dat wil zeggen met ouders die gescheiden zijn. In 2019 bleek uit een onderzoek dat één op de zes kinderen (16%) opgroeit in een éénouder gezin en uit een onderzoek in 2017 bleek dat bijna één op de drie (30%) kinderen opgroeit in een gebroken gezin. In sommige van deze gezinnen is er sprake van co-ouderschap waardoor de kinderen net zo veel tijd thuis bij de moeder als bij de vader doorbrengen. Toch woont nog 70% van de kinderen met gescheiden ouders bij de moeder.

Voor gescheiden ouders zijn er ook uiteenlopende gevallen, die soms goed en soms minder goed uitpakken voor zowel de ouders als de kinderen. In deze les gaan we aan de hand van korte verhalen filosoferen over wat het betekent om met gescheiden ouders te leven.

Kern 1

Als je deze les thuis doet, zoek je een ouder op of iemand anders bij je thuis waar je deze les samen mee kunt doen. Ben je op school, dan kan jouw juf of meester je helpen bij de les.

- **Bekijk het volgende filmpje op internet(schooltv) en denk na over de vragen die eronder staan. Je hoeft de antwoorden niet op te schrijven, bespreek ze met elkaar en vraag door.**

De vragen die na het filmpje komen worden filosofische vragen genoemd. Filosoferen is het nadenken over dingen waar niet makkelijk een antwoord voor te vinden is. De antwoorden die jij geeft op een filosofische vraag kunnen verschillen van de antwoorden die iemand anders geeft. Bij dit soort vragen is er geen goed of fout antwoord, het is je mening of je gevoel of je idee. Probeer elke keer bij de vragen en antwoorden door te denken en door te vragen met de vragen die eronder staan.

Papa en mama zijn gescheiden

Bekijk het volgende filmpje :>> <https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-papa-en-mama-zijn-gescheiden/#q=papa%20en%20mama%20zijn%20gescheiden>
(of zoek op schooltv.nl "papa en mama zijn gescheiden" (huisje boompje beestje)

Begripsvragen:

1. Waarom maken Raaf en Carlijn ruzie in het filmpje?

Er zijn helaas soms ook ruzies waarbij het niet meer goed komt tussen twee mensen. Dan kan het gebeuren dat in een gezin de papa en mama gaan scheiden. We zien bij een kind thuis hoe het dan verder gaat met je leven en ouders.

2. Waarom is het kind soms verdrietig?

3. Wat vind het kind ervan dat zijn ouders zijn gescheiden? Begrijpt hij het? Zijn ze volgens hem nu gelukkiger?

Voorstellingsvragen:

5. Wat herken je in het filmpje? Wat is hetzelfde bij jou thuis of in jouw gezin?

6. Wat is er anders in jouw gezin ten opzichte van wat je hebt gezien?

Filosofische vraag: Kunnen alle ruzies goedkomen?

Vervolg vragen:

- Waarom denk je dat?
- Wanneer is een ruzie goed gemaakt?
- Wanneer komen ruzies nooit meer goed denk je? Of komen die altijd goed?
- Kun je vrienden zijn met iemand als je nog steeds ruzie hebt over 1 ding?
- Kun je als man en vrouw of als vrienden uit elkaar gaan zonder ruzie?
- Kun je ruzies beter altijd uitpraten of kun je het er soms gewoon beter niet over hebben?
- Kun je voorbeelden geven?
- Is dat altijd zo?

Kern 2

Als je deze les thuis doet, zoek je een ouder op of iemand anders bij je thuis waar je deze les samen mee kunt doen. Ben je op school, dan kan jouw juf of meester je helpen bij de les.

- **Lees onderstaand verhaal en denk na over de vragen die eronder staan. Je hoeft de antwoorden niet op te schrijven, bespreek ze met elkaar en vraag door.**

De vragen die na het verhaal komen worden filosofische vragen genoemd. Filosoferen is het nadenken over dingen waar niet makkelijk een antwoord voor te vinden is. De antwoorden die jij geeft op een filosofische vraag kunnen verschillen van de antwoorden die iemand anders geeft. Bij dit soort vragen is er geen goed of fout antwoord, het is je mening of je gevoel of je idee. Probeer elke keer bij de vragen en antwoorden door te denken en door te vragen met de vragen die eronder staan.

Dit verhaal wordt verteld door de ogen van een kind van gescheiden ouders die samen de zorg van het kind op zich nemen. Dat heet co-ouderschap. Het kind heeft dan twee plekken waar het woont en pendelt heen en weer tussen thuis bij mama en thuis bij papa. De naam van het kind wordt in dit verhaal niet genoemd.

Co-ouderschap, gezien door de ogen van een kind

“Mijn ouders zijn 20 jaar geleden gescheiden. Mijn ouders wonen verspreid over drie huizen, moeder met twee kinderen van een tweede man, vader met een dochter van een tweede vrouw en ik heb ook nog een stiefvader, die is opnieuw begonnen met een vrouw met twee jonge kinderen. Ze hebben allemaal hun best gedaan voor mij, maar ik voel me nergens helemaal thuis”.

Co-ouderschap, ieder de helft

Toen ik anderhalf jaar oud was gingen papa en mama uit elkaar. Ze kozen voor co-ouderschap, dat betekent dat ik in twee huizen woonden. Een paar dagen van de week bij mama en een paar dagen in de week bij papa. Ik hobbelde op en neer, tussen twee huizen en later tussen twee gezinnen.

Toen kreeg mijn mama een andere man, dat werd mijn stiefvader of stiefpapa, en die had ook kinderen. Ik kreeg dan ook nog een halfbroer en -zus en later ook bij mijn echte papa een stiefmama en een halfzus. Het is allemaal goed geregeld en iedereen kan met elkaar door één deur. We vieren met elkaar verjaardagen en sinterklaas. Een ‘happy extended family’ heet dat. Een gelukkige grote familie.

Co-ouderschap

Toch ging ik me onprettig voelen toen ik later groot werd door het op en neer verhuizen. Ik weet wel dat papa en mama hun best deden. Maar het voelt soms alsof ik nergens echt thuis ben.

Bron: <https://nieuwestap.nl/co-ouderschap-verhaal-van-een-kind/> geraadpleegd 5/5/2020

Begripsvragen:

1. Dit kind heeft ouders verspreid over drie huizen. Hoe kan dat?
2. “Ze hebben allemaal hun best gedaan, maar hij voelt zich nergens welkom” Hoe kan dat?

Voorstellingsvragen:

3. Waarom zijn de ouders van het kind gescheiden denk je?
4. Kun je je voorstellen hoe dit kind zich voelt? Hoe en waarom denk je dat?
5. Hadden zijn ouders het denk je anders of beter kunnen doen?
6. Zo ja wat? En waarom denk je dat dat beter is?
7. Wat herken je in het verhaal? Wat is hetzelfde bij jou thuis?
8. Wat is er anders in jouw gezin ten opzichte van het verhaal van dit gezin?

Filosofische vraag: Kun je als kind gelukkig zijn in een gescheiden gezin?

Vervolg vragen:

- Waarom denk je dat?
- Wat heb je als kind eigenlijk allemaal nodig om gelukkig te zijn in een gezin?
- Kan een gescheiden gezin goed zorgen voor een kind of heb je daar twee (of meer?) ouders die in één huis samenwonen voor nodig?
- Wat is er soms leuk aan het hebben van gescheiden ouders?
- Wat is er soms minder leuk aan het hebben van gescheiden ouder?
- Wat kunnen ouders die gescheiden zijn doen om een kind gelukkig te maken?
- Wat kan een kind zelf doen om zich gelukkig te voelen met gescheiden ouders?

Afsluiting

Nu je met elkaar in gesprek bent gegaan naar aanleiding van de verhalen en de filosofische vragen heb je misschien ook al gesproken over wat we daar nu van herkennen. Hoe het bij jou thuis is en hoe het bij andere kinderen is. En ook over wat we kunnen bedenken om kinderen gelukkig te maken in verschillende gezinnen, of die kinderen nu één, twee of gescheiden ouders hebben.

- **Maak de volgende opdracht.**

Schrijf/maak een kort gedicht/tekening/filmpje of iets anders over de vraag:

Hoe kan een kind gelukkig (gemaakt) worden met één ouder/ met gescheiden ouders?